

Predikan

10 e tref 2017, årg. 3

Psalmer: 776, 10, 61, 393, 339

Pär-Magnus Möller

Efter det vi kallar syndafallet, då livet liksom gick bort från Guds avsikt med tillvaron, finns det i mänskligheten en djup, djup skada som påverkar oss alla. Skadan är så djup att ingen av oss kommer undan den och det mesta i våra liv påverkas av den. Ja, den mesta av vår självsyn hämtar sin näring från denna djupa skada.

Det handlar om vårt grundläggande behov av att jämföra.

Så fort du kommer in i ett rum med andra människor börjar ju jämföra: Är jag rätt klädd, passar jag in i det här sammanhanget, var skall jag sätta mig för att vara rätt?

Om vi går in i ett rum utan människor men med en spegel börjar vi genast titta i den och tänka: Ser jag bra ut, vad skall andra säga om mig när de kommer in i rummet? Ständigt detta jämförande!

Det finns en övning som är ganska intressant att göra i en grupp. Var och en får en siffra på ryggen mellan 1 och 10. Man vet själv inte om siffran men de andra i leken skall förhålla sig till en som om man har det värde som siffran anger. Efter en stund vet var och en vilket nummer man bär på ryggen.

Så är det i alla sammanhang. Också här i rummet har vi graderat oss i olika siffror. Se dig omkring och fundera om det inte är så... Vilket nummer har du, vilket nummer har jag, vilket nummer har den som sitter vid din sida?

Detta är inget nytt problem. Jesus hade samma problem med sina lärjungar: Vem av oss är den störste, hörde han dem diskutera. Jag kan tänka att Jesus drog en djup trött suck innan han vände sig till dem. Han visste vad som pågick i deras inre, i deras hjärtan. Jag kan tänka att han tyckte att han hade berättat för dem hur det var, men han förstod att det inte ännu nått in i deras hjärtan. Jesus förstod att de alla fortfarande var rädda och att de bar på den djupaste av alla rädslor, den vi alla kämpar med, att inte vara älskad.

Lärjungarna vandrade med kärlekens herre men deras funderingar rörde sig om vem som var den störste, vem var mest älskad, vem hade högst värde?

Nu kanske ni säger att frågan om att vara älskad och frågan om vem som är störst inte hänger samman... men det menar jag att det gör, väldigt mycket. De bottnar nämligen båda i urskadan efter syndafallet som är rädslan. Rädda människor tror inte de är älskade, rädda människor behöver bekräftelse på att de duger och räcker till, rädda människor värderar andra utifrån sig själv och ger alla siffror på ryggen och funderar på hur ens egen siffra kan bli högre, så att man är någon... och om man nu inte skulle vara någon, hur man i alla fall se ned på dem som är mindre och trampa sin väg uppåt. Så primitiva är vi allesammans.

Guds rike handlar om att Jesus vill återge oss den trygghet och det livsperspektiv som fanns innan det så kallade syndafallet. Han vill ge oss det rike och den gudsrelation och den livsrelation vi alla djupast längtar efter. Han vill göra oss fullkomliga, hela, rättfärdiga, frälsta... eller vilket ord vi nu vill använda.

Så fixar Jesus på något sätt fram ett barn och ställer det framför dem.

Barnet representerar ett nytt tänkande. Jag tror Jesus vill säga till lärjungarna att ni måste lämna allt av ert gamla tänkande för att förstå vad Guds rike verkligen är. Börja om från början, föds på nytt, bli en ny människa, omvänd er!

Så länge ni är kvar i ert gamla tänkande kommer världen fortgå som de gjort så länge nu, ni kommer fortsätta odla ett "vi" och ett "dom", ett "inne" och ett "ute", ett "rätt" och ett "fel". Ni kommer fortsätta jämföra varandra, och försöka bli i andra människors ögon bättre än andra för att så kunna lägga de sämre under era fötter, ni kommer vara fortsatt fyllda av avundsjuka och girighet och ni kommer fortsätta hata varandra därför.

I Guds rike är allt annorlunda. Här är ingen jude eller grek, man eller kvinna, nummer ett eller nummer tio. I Guds rike ställs allt på ända. I era ögon bli den första den siste och den minste den störste... för det är så ni lärt er se på livet... jämförande men det är inte sant och inte intressant vilken siffra vi ger varandra. Ni måste tänka om, skaffa er en ny blick för livet, en ny syn på era medmänniskor och en ny tillit i er själva.

Och det är just detta som är så svårt för oss...

Det vi som kristna har att förkunna för världen, det som är evangelium, är att Gud älskar oss. Det betyder att en kristen människa som i hjärtat verkligen vet detta, slutar jämföra, låter sig bli älskad just för den hen är, slutar värdera människor, slutar vara så evigt rädd. En helgad människa, en som nått långt i trons vandring, dömer ingen, älskar sig själv och andra och ger evangelium åt andra, upprättar andra. Vi har alla en bit till att vandra på helgenslens väg.

Men det är därför den kristna övningen är så viktigt; helgelsen, som vi kallar den. Det är i helgelsen, övningen att bli lika Jesus, som vi bekänner våra synder, övar oss att betjäna varandra, övar oss att göra gott, övar oss att förlåta dem som gjort oss ont, övar oss att älska våra fiender. När vi misslyckas går vi till nattvarden där vi djupet av våra hjärtan blir påminna om att vi är döpta in i Jesus och att han inte överger oss, han ger sitt liv till oss och upprättar oss igen. Han har kallat oss alla att upprätta och uppmuntra varandra ... det är det som är församling: människor som älskar varandra och lever i Jesu upprättelse.

När vi slutar jämföra oss, när vi släpper rädslan för att vi inget är, när vi vågar glädjas över att vi är älskade... då är vi en alltmer underbar gemenskap att komma in i. Vi skall och kan inte bli perfekta i denna värld, det är inte det som det handlar om, men vi som kristna har brutit det destruktiva jämförelsehelvetet, vi gläds istället åt varandras olikheter. Vi ser att andras gåvor komplettera mina och Gud gett oss olika personligheter, förmågor, gåvor så att vi skall passa ihop. I Guds rike är det dessutom så att allt det som kanske inte verkar så bra i våra personligheter påminner oss om vår brutenhet, den som Jesus älskar och använder. Du är som du är i all din skönhet och brutenhet för att du är en del av Kristi kropp – av församlingen, av Guds rike på jorden. Ingenting i dig är utan mening.

Jag vill därför avsluta predikan med att påminna om berättelsen om mannen med de två hinkarna. Den ena hel och den andra trasig. Varje dag hämtade mannen vatten i floden och när han kom hem var nästan allt vattnet borta ur den trasiga hinken. Den trasiga hinken blev mer och mer förtvivlad. - Kasta bort mig, sa den en dag till sin herre, jag är inget värd, jag bara gör dig besviken gång på gång. Gör slut på mitt lidande! Mannen svarade den trasiga hinken: - Du förstår inte varför jag var dag tar med dig till floden. Jag har planterat blommor på din sida vägen upp till huset som kan glädja alla som kommer på besök. Varje morgon vattnar du dem så att de kan växa och ge hopp till dem som inget hopp har.

Sådant är Guds rike. Det riket är vi genom dopet och tron kallade att i vår gemenskap gestalta.

Jesus tog ett barn och ställde det bredvid sig och sa till dem: Den som tar emot detta barn i mitt namn, han tar emot mig... den som är minst bland er alla, hen är stor.